

nyelven készülő öngazgatási Terminológiai Szótár kiadásának megegyeztetését. Ezzel tulajdonképpen már zöld fényt is kapott a javaslat e fontos szótárak elkészítésére, hiszen az anyagi eszközök előteremtése után a közgyűlésnek aligha lesz kifogása a szótárak megjelentetésére. A javaslat szerint a magyar nyelvű szótár 3500-as példányban jelenne meg, a szlovák 2000, a román 1500, míg a ruszin nyelvű 1000 példányban. Az eddigi érdeklődésből ítélve a jelzett példányszám mintegy nyolcvan százalékát a közigazgatási szervek, társadalmi-politikai szervezetek és öngazgatási szervek, valamint intézmények és intézetek vásárolnák föl, a többi pedig könyvtárusi forgalomba kerülne.

TISZTSÉGVÁLTÁS A HUNGAROLÓGIAI INTÉZETBEN. A Magyar Nyelv, Irodalom és Hungarológiai Kutatások Intézetének munkaközössége dr. Bori Imre egyetemi rendes tanárt, az eddigi igazgatóhelyettest nevezte ki az újvidéki Intézet igazgatójává, helyettesévé pedig Utasi Csaba tanársegédet. A tisztségváltás október elsején történt, amikor dr. Szeli István eddigi igazgatónak lejárt második megbízási ideje is. Tisztségváltás volt az Újvidéki Egyetem Bölcsészettudományi Karának dékáni posztján is. Új dékánná dr. Čedomir Popov történészt választották, helyettese pedig dr. Matijevics Lajos és dr. Slavko Krkljuš.

ELHUNYT JELKA ASIĆ. Szeptember 11-én Zágrábban hosszú betegség után elhunyt Jelka Asić, a Szabadkai Népszínház és a vajdasági színházaság egyik legtehetségesebb művésze. Számos kiváló alakítása volt, mégis elsősorban Krleža Agóniájának Laurájákként, Ibsen Nórájákként és Racine Phedrájákként vonult be a vajda-

sági színházaság történetébe és marad meg a közönség emlékezetében.

MEGKEZDÖDÖTT A TRÓFEA VETÍTÉSE. Szeptember derekán országoszterte megkezdtek az ideai országos filmfesztivál legjobb alkotásává nyilvánított Trófea vetítését. A filmet Deák Ferenc forgatókönyve alapján Vicsék Károly készítette, és újvidéki díszbemutatója után a *Dolgozók*, a *Dnevnik* és az Újvidéki Televízió szerkesztősége kerekasztal-beszélgetést szervezett, amelyen több mint húsz meghívott kultúrunkás értékelte, rámutatva erőire és fogyatékosságaira is. A sikeres beszélgetésen elhangzottakat a *Dolgozók* szeptember 20-i és 27-i számában közli.

A SZABADKAI NÉPSZÍNHÁZ MŰRA-VIDÉKI VENDEGJÁTÉKAIRÓL. Rendhagyó színházi beszámolóra kényszerül az ember, ha a Szabadkai Népszínház legutóbbi Mura-vidéki turnéjáról kíván szólni. Mert bármennyire is fontos lejegyezni, hogyan, milyen művészi szinten játszott az együttes, ezúttal még fontosabb — nem túlzás azt mondani: más — szempontokat előtérbe helyezni. S ezt a más szempontot az a pusztán tény kínálja, hogy pontosan húsz éve járja minden ősszel, évadkezdéskor a Szabadkai Népszínház Szlovénia magyarlakta vidékeit.

Amikor az ötvenes években társadalmunk érdeklődése fokozott mértékben fordult a nemzetiségi kultúra és oktatás, egyáltalán a nemzetiségek helyzete felé, megkezdődtek a két nyelvű oktatás előkészületei, az itt élő magyarság kultúrájának ajtó nyílt a jugoszláviai magyarság kultúrája felé. A topolyai és a lendvai művésztelep kapcsolatának mintájára, Dévics Imre, a szabadkai társulat akkori igazgatója kezdeményezésére, 1960

Őszén szlovéniai turnéra indult a magyar társulat.

Nem mindennapi esemény volt ez — emlékezznek vissza az első vendégjáték tanúi: a szabadkai művészek és a Mura-vidéki emberek egyaránt. A Szabadkai Népszínháznak abban az időben nem volt még az a vidékjáró együttese, mint napjainkban — a tájolás szépségét és keserveit inkább csak a topolyai társulattól idekerült színészekről ismerték. És most olyan feladat előtt álltak, mely kemény próbatétel lesz: szerénynél is szerényebb körülmények között, alkalmi színpadok frissen ácsolt deszkáin kell megeremteniük a színházi élmény varázsát, olyan közönségnek, mely előttük talán soha nem találkozott a színházzal. Vállalták, de még amikor a dombvidék poros utain kanyargott velük a traktorvontatta pótkocsi, akkor is fel-felmerült bennük a kétkezés: és ha nem lesz kinek játszaniuk?

A választ már az első állomáson, Domonkosfán megkapták: az alig 400 lakosú falucska színházzá előléptetett pajtaszerű épületében maguk hozta székeiken kétszáznál többen ülték végig (és kísérték figyelemmel — a szó legteljesebb értelmében) a délutáni előadást, és indultak el nyomban az előadás után, sokan gyalogszerrel, a szomszéd faluba, hogy az esti előadáson a vendégszereplésre hozott másik darabot is láthassák.

Induláskor senki sem gondolt későbbi nagy számjegyű évfordulókra, de a vendégszereplések folytatódtak; cserélődött a társulat is, a közönség is, változtak a körülmények — utak, iskolák és művelődési otthonok épültek a Mura vidékén is —, évről évre újabb és újabb települések hívták a színházat, és a dombok ölében megbúvó falvak lakói megtanultak

úgy készülni az őszelőre, hogy akkor jön a színház...

Nem kívánom a falusi iskolák tanítóit, az Őrség mindeneseit idézni, noha meggyőződésből fakadtak a kezesetlen szavú, néha túlfűtött hangulatú üdvözlések. Ehelyett inkább a lendvai, muraszombati és szabadkai társadalmi-politikai és művelődési szervezetek képviselőinek megbeszélésén lejegyzett néhány gondolatra utalok. Mert az évforduló alkalmából hivatalos szabadkai küldöttség is ellátogatott a Mura-vidékre: tárgyilagosan értékelni az elmúlt évek eredményeit, felvázolni a további együttműködés formáit.

Szükség volt és továbbra is szükség van a szabadkai társulat vendégszereplésére — ismételtette mindkét fél, és ez nem udvariassági frázis. Adatok támasztják alá: húsz év alatt a 44 bemutató 216 előadásának több mint 43 000 nézője volt.

A színészek után a képzőművészek is eljutottak a Mura-vidékre: a lendvai művésztelep kiállításán Ács József, Torok Sándor és Gyurkovics Hunor alkotásaival találkoztunk, s azzal az igénnyel is, hogy írók, költők, néprajzosok, nyelvvelődők és újságírók is látogassanak el sűrűbben hozzájuk. A kétnyelvű iskolák magyar tankönyv-ellátását hosszabb távon csak a Vajdasággal való együttműködésben látják megvalósíthatónak.

A nemzetiségi politikának Szlovéniában két támasza van: az egyik — és ez a Mura-vidéki magyarság szempontjából különösen jelentős — a jugoszláviai magyarság kultúrájára való támaszkodás, a másik pedig az anyanemzetrel való kulturális kapcsolatok ápolása. Az előbbin munkálkodik két évtizede a Szabadkai Népszínház magyar társulata is.

Sz. V. L.